HEAL
Promoting environmental policy that contributes to good health

Warszawa, 19.05.2015

Pan Bartosz Arłukowicz
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu organizacji HEAL Polska zwracamy się do Pana Ministra w sprawie pierwszej w historii rezolucji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczącej wpływu zanieczyszczeń na zdrowie, która ma zostać przyjęta podczas 68. Światowego Zgromadzenia Zdrowia (World Health Assembly), jeszcze w tym miesiącu.

Rezolucja i jej zalecenia są kluczem do poprawy życia i zdrowia milionów ludzi, którzy cierpią z powodu złej jakości powietrza oraz zapobiegania 8 mln przedwczesnych zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza zewnętrznego i wewnętrznego (w budynkach) na całym świecie. Ponadto, rezolucja stanowi ważny krok w kierunku wyrównywania nierówności zdrowotnych w różnych krajach, jako że zanieczyszczenia powietrza nieproporcjonalnie mocno dotyczą osób ubogich i w trudnej sytuacji życiowej, w tym szczególnie kobiety i dzieci z krajów o niskich i średnich dochodach.

Zanieczyszczenie powietrza wciąż pozostaje największym ryzykiem środowiskowym zdrowia publicznego. Poświęcony temu zagadnieniu raport EEA (State of the Environment Report 2015) potwierdza, że zanieczyszczenie powietrza stanie się główną środowiskową przyczyną przedwczesnych zgonów w 2050 roku. Dodatkowo, 75% Europejczyków żyje w miastach, a z roku na rok ich liczba będzie wzrastać. Przygotowywany dokument ma szanse przynieść znaczące korzyści w realizacji ambitnej polityki czystszego powietrza – w tej chwili zdecydowana większość (90%) Europejczyków zamieszkujących miasta oddycha powietrzem uznawanym przez WHO za szkodliwe. W tym samym czasie zwalczanie problemu zanieczyszczenia powietrza będzie miało ogromne korzyści ekonomiczne dla **europejskich systemów opieki zdrowotnej.** Pod koniec kwietnia br. WHO Europa opublikowała nową analizę ekonomiczną podsumowującą koszty zanieczyszczenia powietrza w 53 krajach regionu europejskiego. Według tego badania, **około 600 tys. przedwczesnych zgonów i choroby wywołane przez zanieczyszczenia powietrza spowodowały koszty gospodarcze wysokości 1,6 tryliona dolarów w samym 2010 roku** [w Polsce koszt zanieczyszczeń powietrza w 2010 roku wyniósł **101 826 mln dolarów, co odpowiada 12,9% polskiego PKB**[1]].

[1] WHO Europe. Annex. http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/276956/PR_Economics-Annex_en.pdf

Organizacja Health and Environment Alliance zrzesza ponad 70 organizacji z sektora zdrowia, zaś w naszym kraju jako HEAL Polska pracujemy nad zagadnieniem jakości powietrza i jego wpływu na zdrowie publiczne Polaków. Ostatnie opracowania WHO dotyczące skutków zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza oraz klasyfikacja zanieczyszczeń kancerogennych dokonywana przez IARC (International Agency for Research on Cancer) podkreślają, że zanieczyszczenie powietrza jest czynnikiem ryzyka chorób układu krążenia, astmy, raka płuca, cukrzycy, a także wielu innych schorzeń. Dowody badań naukowych dotyczące wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie wzmocniły zaangażowanie środowisk zajmujących się zdrowiem w walkę z tymi zanieczyszczeniami i ich efektami zdrowotnymi w wielu krajach, w tym także w Polsce.

Biorąc pod uwagę skalę problemu zanieczyszczenia powietrza w Europie i na świecie, Światowa Organizacja Zdrowia powinna wykazać się przywództwem w zakresie poprawy jakości. Dlatego prosimy Pana Ministra o wsparcie i wzmocnienie przygotowywanej rezolucji, ze szczególnym naciskiem na:

- ustanawianie konkretnych zobowiązań (zamiast dobrowolnych deklaracji) wszystkich państw do działania na rzecz poprawy zdrowia swoich obywateli;
- sprawnie funkcjonujący międzynarodowy system oceny i mechanizm nadzoru, uwzględniający konkretne wskaźniki i cele wedle rekomendacji Sekretariatu WHO;
- większy nacisk na konieczność wdrażania gospodarki niskoemisyjnej i eliminacji energetyki węglowej, która w ogromnej mierze przyczynia się do powstawania zanieczyszczeń powietrza;
- uznawania działań organizacji pozarządowych jako jednego z kluczowych środków na rzecz poprawy jakości powietrza.

Z góry dziękujemy za wsparcie polityki czystego powietrza.

Z poważaniem,

Łukasz Adamkiewicz

Ł. Adamkiewicz

Weronika Piestrzyńska

Weronika Piestrzyńska

Health and Environment Alliance
HEAL Polska